

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Екожурналістика»

Ступінь вищої освіти — магістр
Спеціальність 063 «Журналістика»
Освітня програма 063 «Журналістика»
Рік навчання 1, семестр 1
Форма навчання денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання – українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

д-р філол. наук, професор Харченко С. В.

s.kharchenko@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5132>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Навчальна дисципліна покликана надати студентам уявлення про екологічну проблематику в ЗМІ та її історичну трансформацію, особливості екологічної комунікації та подання екологічної інформації; теоретичні знання та практичний досвід для вивчення, розслідування та висвітлення загальних екологічних проблем. **Завдання** курсу визначено так: подати особливості екологічної комунікації в Україні та на міжнародному рівні, закономірностей та умов виникнення екологічної журналістики та її розвитку в українській та міжнародній журналістиці; з'ясувати актуальні проблеми сучасної журналістики в екологічній галузі; вивчити основні поняття екології та природоохоронної галузі, їх змістові трансформації протягом періоду функціонування; розглянути медіа екологічного спрямування в Україні; ознайомитися з міжнародним досвідом екологічної журналістики; розкрити значення проблематики ЗМІ, її особливостей як виду журналістської творчості, особливості тематичного пошуку, аспектів її висвітлення, жанрово-стильових особливостей спеціалізованих матеріалів; сформулювати уяву про спрямування праці журналіста-еколога в спеціалізованих і галузевих медіа; сприяти засвоєнню основних методів роботи над жанрами, затребуваними в трихотомії «екологія, природа — людина — суспільство»; набути творчих навичок написання відповідних матеріалів, збирання інформації, ознайомлення з діяльністю екологічного видання тощо.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у сфері журналістики

загальні компетентності (ЗК):

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК01. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з теорії та історії журналістики, новітні технологічні досягнення для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру у сфері журналістики.

СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми.

СК06. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації

з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК08. Здатність до широкого висвітлення екологічних питань і проблем як глобального, так і регіонального значення.

СК09. Здатність створювати контент для інформаційного супроводу агросектору та ефективно просувати медійний продукт.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН01. Приймати ефективні рішення з проблем журналістики, у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних та суперечливих інформації та вимог.

ПРН03. Проводити збір, інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи досліджень.

ПРН06. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН07. Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН10. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з організацією нових медіаустанов та інституцій.

ПРН14. Розуміти наукові, правові та етичні аспекти екологічних проблем і закономірностей, висвітлювати питання взаємодії сучасного суспільства з навколишнім середовищем.

ПРН15. Створювати якісний контент для інформаційного супроводу агросектору.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
1 семестр				
Модуль 1. Екожурналістика як складова екологічної комунікації				
Тема 1. Екологічна комунікація. Історичний екскурс до екожурналістики	2/2	Сформувати чітке розуміння понять «екологічна комунікація», «екологічна журналістика», їх предмета. Знати функції екожурналістики. Аналізувати історію екожурналістики. Розуміти трихотомію «екологія, природа — людина — суспільство» Ознайомитися з міжнародною екожурналістикою. Знати спеціалізовані загальнодержавні, регіональні ЗМІ з екологічної тематики і громадсько-політичні організації незалежної України. Характеризувати періодичні видання в інтернеті, спеціалізовані сайти, блоги. Знати журналістів-екологів	тестування	15

		Виокремлювати актуальні екологічні теми в спеціалізованих ЗМІ світу		
Тема 2. Природа і суспільство	1/2	Сформувати чітке розуміння терміна «екологія». Засвоїти вчення В. І. Вернадського про біосферу; філософські, політичні, географічні, соціологічні, економічні, моральні аспекти екології. Знати дослідження європейських учених про існування глобальних проблем людства та їх висвітлення проблем в екологічних ЗМІ. Вивчити соціальну екологію, або екології людини та її напрями – екологія міста, технічна екологія, екологічна етика та ін. Розрізнити триади «суспільство (людина) — економіка — природа» і «екологія, природа — людина — суспільство»	диспут	15
Тема 3. Журналістика і концепція «сталого розвитку»	1/2	Знати концепцію «сталого розвитку» та її відображення у мас-медіа. Розрізнити ключові проблеми сталого розвитку та можливостей їх розв'язання. Характеризувати Цілі сталого розвитку України.	мініконференція	25
Тема 4. Екологічна інформація та робота з нею. Особливості роботи з екологічною інформацією в умовах воєнного стану	2/4	Сформувати чітке розуміння поняття «екологічна інформація», типів інформації. Уміти використовувати джерела екологічної інформації та способи отримання інформації та її збереження, оприлюднення, урахування, зокрема, умови воєнного стану. Опанувати основні положенні Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська Конвенція) та ін. Використовувати Єдину екологічну платформу «ЕкоСистема» як джерело офіційної інформації. отримаєте навички роботи з відкритими джерелами для збору	проектна робота	30

		інформації про порушення в екологічній сфері		
Тема 5. Правові та етичні аспекти роботи з екологічною проблематикою	1/2	Знати міжнародні угоди України, та природоресурсне та природоохоронне законодавство України. Розрізняти права та обов'язки громадянина у сфері охорони довкілля. Знати правові аспекти механізму реалізації права на доступ до екологічної інформації в умовах повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Дотримуватися засад екологічної етики. Оволодіти принципами антропоцентризму та екоцентризму.	тестування	15
Модуль 2. Жанрова палітра екожурналістики				
Тема 6. Особливості написання статей на екологічну тематику.	2/2	Як знайти тему та як оцінити її перспективність Знати основні жанри, що їх використовують у висвітленні екологічної теми. Ознайомитися з жанровою трансформацією. Володіти новинними жанрами («гаряча» новина) у висвітленні екологічної тематики. Оцінювати «ефект присутності» та «ефект співучасті» журналіста-еколога. Дотримуватися об'єктивності. Знати особливості підготовки «м'яких» повідомлень, критерії відбору фактів у екологічній журналістиці. Уміти застосовувати цифри та статистику в екологічній новині.	тестування	10
Тема 7. Стандарти майстерності екологічної журналістики	1/2	Уміти використовувати метафори та приклади в екологічній журналістиці. Оволодіти стратегіями екожурналістики: алармізм та аксіологія. Знати специфіку екоілюстрації, оцінювати її вплив. Розрізняти екотероризм	тестування	10
Тема 8. Жанри екологічної журналістики	2/6	Розвивати вміння писати нариси та про природу, проблемні статті, «гарячу» новину, статтю-довідку, репортаж.	допис	25

		Засвоїти приклади авторів загально-національних і регіональних видань. Розвивати уміння в жанрі аналітичної статті як провідного жанру екологічної журналістики Використовувати інтерв'ю та його види. Опанувати жанрові можливості художньо-публіцистичних жанрів в екологічній журналістиці. Засвоїти особливості використання нарису, есе на екологічну тематику		
Тема 9. Журналістські екологічні розслідування	1/4	Опанувати принципи проведення журналістських розслідувань з екологічним фокусом. Уміти оптимально вибудувати свою роботу під час збору інформації в рамках проведення журналістського розслідування, перевіряти інформацію. Визначати етапи екологічного розслідування. права та обов'язки державних органів у сфері захисту довкілля Знати роль методів OSINT-розслідувань та використовувати їх.	тестування	15
Тема 10. Екологічні катастрофи: реакція ЗМІ	1/2	Визначати проблемні «екологічні зони» України. Характеризувати вплив війни на довкілля України. Використовувати публікації «Екодії» як джерела екоінформації. Знати особливості формування джерельної бази щодо екологічних проблем України. Оволодіти критеріями соціальної прийнятності екологічного ризику, розроблені Агентством з охорони довкілля (ЕРА).	тестування	10
Тема 11. «Екологічність» як популярний концепт	1/2	Оволодіти способами ефективного впливу на аудиторію та вміти їх використовувати. Знати специфіку урбоекології, екостилю, екопродуктів	проектна робота	30
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, що їх студенти здають із порушенням термінів без поважних причин, викладач оцінює нижчою оцінкою (максимум “добре” за національною шкалою. Перескладання модулів
--	--

	відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) згідно з графіком консультацій.
Політика щодо академічної доброчесності:	Самостійне виконання навчальних (творчих) завдань поточного та підсумкового контролів. Списування під час самостійних, контрольних робіт та екзаменів заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійне виконання завдань та коректне оформлення покликань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей, зразків. Будь-які форми порушення академічної доброчесності неприйнятні.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн-формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

1. Антонюк, У. В. (2023). Правові аспекти доступу до екологічної інформації в Україні в умовах воєнного стану. Київський часопис права, (1), 136-141. <https://doi.org/10.32782/klj/2023.1.20>
<http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/264/251>
2. Антонюк У.В. Право на екологічну інформацію в Україні в умовах воєнного стану: окремі аспекти / Scientific research in the modern world. Proceedings of the 4th International scientific and practical conference. Editor Komarytskyu M.L. Canada, Toronto: Perfect Publishing. 2023. Pp. 614–617. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/02/SCIENTIFIC-RESEARCH-IN-THE-MODERN-WORLD-9-11.02.2023.pdf>
3. Беляков О. О. Екологічна проблематика в засобах масової інформації: Навч. посібник. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2001. 128 с.
4. Беляков О. О. Екологічна проблематика в засобах масової інформації: Навч. посіб. 2-ге вид., допов. і перероб. К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. 186 с.
5. Беляков О. О. Масова комунікація та екологічна політика. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2001. 149 с.
6. Довкіллева проблематика в публічному інформаційному просторі України (ГО «Міжнародний інститут міждисциплінарних інноваційних досліджень»). Київ: ТОВ «ЕЛ.БІ.АЙ.», 2021 [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2021/10/dovkillyeva-problematyka2021_dodanoposylannya.pdf
7. Гардашук Т.В. Екологічна політика та екологічний рух: сучасний контекст. Київ : ТОВ «ВПЦ Техпринт», 2000. 126 с
8. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська Конвенція). [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text
9. Міжнародна благодійна організація «Екологія-Право-Людина»: Аналізуємо діяльність і бездіяльність влади навіть під час війни. Екоревізор. 2022. № 8. Травень – липень. URL: <http://epl.org.ua/eco-analytics/ekorevizor-8-traven-lypen-2022/>

10. Не тільки про апокаліпсис. Як повідомляти про зміну клімату в медіа? Поради журналістам і редакціям: посібник / за заг. ред.: А. Куликова, Є. Засядько, А. Богушенко, Л. Кузьменко, М. Ратушної, Д. Дуцик. О. Погорелова. Київ : Комісія з журналістської етики, 2022. 45 с.
11. Олтаржевський Д. О. Висвітлення екологічної тематики на сторінках сучасної української преси (засади, проблематика, досвід, жанрові форми та мовностилістичні прийоми) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08. Київ, 2004. 16 с.
12. Про Єдину екологічну платформу «ЕкоСистема» : постанова Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2021 р. № 1065 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1065-2021-%D0%BF#Text>
13. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII (зі змінами) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#n94>
14. Про Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів: Закон України від 20 вересня 2022 року № 2614-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-20#Text>
15. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 року № 1264-XII (зі змінами) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
16. Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля: постанова Верховної Ради України від 16 листопада 2022 року № 2768-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-20#Text>
17. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
18. Стратегія біорізноманіття ЄС до 2030 року: Повернення природи у наше життя. Звернення Комісії до Європейського Парламенту, Ради, Європейського Економічно-Соціального Комітету та Комітету Регіонів (неофіційний адаптований переклад українською) / пер. з англ. О. Осипенко; ред. та адапт. А. Куземко та ін. Чернівці : Друк Арт, 2020. 36 с.
19. Охорона довкілля в угоді про асоціацію між Україною та ЄС: Доповідь Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС Брюссель, 18 травня 2017 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Dovkillia-Fin-6.pdf>
20. Довідник з екополітики. 2020. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/EnvPolicy_Directory1.pdf
21. Шаргородська А. Ф. Екологічна проблематика в сучасній українській журналістиці : Методичні вказівки та завдання для студентів третього курсу спеціальності «журналістика». Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2006. 48 с.
22. Як писати про екологію в нових медіа: матеріали Школи інноваційного екологічного репортажу. Львів: Інформаційне агентство «Варіанти», 2017. 52 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://varianty.lviv.ua/files/dron/Posibnyk-Eco-story-web-ed.pdf>
23. Directive 2003/4/EC of 28 January 2003 on public access to environmental information and repealing Council Directive 90/313/EEC [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32003L0004>
24. UNECE Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://unece.org/environment-policy/public-participation/aarhus-convention/introduction>
25. Беляков О. О. Комунікація як інструмент екологічної політики (на прикладі порівняльного досвіду України та Німеччини): Дис... к. філол. н.: 10.01.08 / КНУ імені Тараса Шевченка, Інститут журналістики. К., 1999. 183 с.
26. Олтаржевський Д. О. Висвітлення екологічної тематики на сторінках сучасної української преси (засади, проблематика, досвід, жанрові форми та мовностилістичні прийоми):

Дис... канд. філол. наук: 10.01.08 / КНУ імені Тараса Шевченка, Інститут журналістики. К., 2004. 196 с.

27. Коновець О. Ф. Науково-просвітницька преса України XIX – першої третини XX ст. Історія. Теорія. Практика: Дис... д. і. н.: 07.00.10. К., 1994. 467 с.

28. Безверха З. А. Жанрові та лексико-стилістичні особливості матеріалів преси з проблем Чорнобильської аварії на ґрунті їх кваліметричного та семантичного аналізу: Дис... к. філол. н.: 10.01.08 / КНУ імені Тараса Шевченка, Інститут журналістики. К., 1997. 194 с.

29. Листопад О. Хто ж нам скаже всю екоправду? // Українська столиця. 2006. 15–21 верес. С. 22.

30. Беляков О. Вплив релігії на формування екологічної свідомості // Образ. – К., 2004. Вип. 5. С. 5–10.

31. Беляков О. О. Використання екологічної термінології у журналістських творах // Стиль і текст. К., 2002. Вип. 3. С. 165–173.

32. Беляков О. О. Паблік рилейшнз для довкілля // Наукові записки Інституту журналістики. 2002. Т. 9. С. 180–186.

33. Беляков О. О. Вплив процесу “Довкілля для Європи” на розвиток екологічної журналістики // EX PROFESSO: 36. наук. пр. – Дніпропетровськ, 2001. Вип. 3. С. 90–95.

34. Беляков О. О. Проблеми екологічної освіти в підготовці журналістів // Вісник Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Сер.: Журналістика. 2001. Вип. 9. С. 45–48.

35. Беляков О. О. Сучасні проблеми розвитку екологічної журналістики в Україні // Культура народів Причорномор'я. Сімферополь, 2001. Вип. 22. С. 149–152.

36. Беляков О. О. Паблік рилейшнз, громадський маркетинг та проблеми охорони птахів // Птахи Азово-Чорноморського регіону на межі тисячоліть: Матер. міжнар. наук. конф., присвяченої 20-річчю Азово-Чорноморської орнітологічної робочої групи, Одеса, 10–14 лют. 2000 р. – О., 2000. – С. 67–68.

37. Беляков О. О. Інтеграція України до глобального інформаційного простору в контексті екологічної безпеки // Роль ЗМІ в процесах державотворення. К., 1998. С. 84–87.

38. Беляков О. О. Проблеми екологічної безпеки та інформації // Інформація в глобальному вимірі / За ред. А. З. Москаленка. К., 1998. С. 41–44.

39. Беляков О. О. Висвітлення проблем довкілля у спеціалізованій пресі // Українська журналістика-97. К., 1997. С. 35–39.

40. Беляков О. О. Екологічна та природоохоронна преса (спроба контент-аналізу) // Ракурс. К., 1993. № 6. С. 5–7.

41. Олтаржевський Д. О. Екологічна тематика на сторінках сучасної української преси // Вісн. Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка Сер.: Журналістика. 2001. Вип. 9. С. 38–39.

42. Олтаржевський Д. О. Екологічна тематика на сторінках українських інтернет-видань // Актуальні питання масової комунікації. К., 2002. Вип. 3. Ч. 2. С. 18–21.

43. Олтаржевський Д. О. Специфіка висвітлення екологічної тематики в офіційних виданнях на прикладі газети “Урядовий кур’єр” // Актуальні питання масової комунікації. К., 2003. Вип. 4. С. 28–32.

44. Особливості реалізації права на доступ до публічної інформації в умовах воєнного стану: Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (роз’яснення підготовлені за сприяння експерта з доступу до інформації О. Кабанова (ГО «Центр доступу до інформації»). URL: <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/rozyasnennya-shchodo-doderzhannya-prava-na-dostup-do-informatsii-v-umovakh-voennogo-stanu13042022.docx>

45. Сек А. Журналістські екологічні розслідування. / [за ред. О. Кравченко]. Львів : Видавництво «Компанія “Манускрипт”», 2022. 32 с. Режим доступу : http://epl.org.ua/wp-content/uploads/2022/12/2941_EPL_Journalist_EBook.pdf

46. Харченко С.В., Шинкарук В.Д. Екологічна журналістика: міжнародний досвід та українські реалії // Міжнародний філологічний часопис. 2022. № 13 (1).

47. Харченко С.В., Шинкарук В.Д. Функціональні параметри екологічної комунікації // Міжнародний філологічний часопис. 2022. № 13 (2).

48. Мелешенко О. К. Висвітлення екологічної ситуації в Запоріжжі (на прикладі публікацій місцевої та центральної преси) // Журналістика. Преса. Телебачення. Радіо. К.: Либідь, 1992. С. 41–57.
49. Бугрим В. В. Чорнобильська аварія: її висвітлення неоднозначне // Журналіст України. 1989. № 4. С. 7–10.
50. Бугрим В. В. Журналістика екстремальних подій (Теор.-прикл. аспекти) // Журналістика. Преса, телебачення, радіо: Респуб. міжвід. наук. зб. К., 1990. № 22. С. 35–43.
51. Коновець О. Як посилити взаємодію вчених і журналістів у висвітленні еколого-енергетичних проблем // Журналіст України. 1989. № 7. С. 18–21.
52. Чорнобиль і преса: реалії взаємодії: Матеріали Першої Міжнародної науково-практичної конференції “Чорнобиль у засобах інформації”, Київ, 15–16 квіт. 1991 р. К.: Хрещатик, 1992. 80 с.
53. Популяризація науки в Україні: історія і сучасність / За ред. А. З. Москаленка, О. Ф. Коновця. К.: Хрещатик, 1992. 240 с.
54. Закусило Т. Сибірські річки потечуть до рота Середньої Азії // Україна молода. 2007. 12 черв.
55. Беляков О. О. Масова комунікація та екологічна політика: Моногр. К.: ВПЦ “Київський університет”, 2001. 149 с.
56. Comfort, S. E., & Blankenship, J. (2021). Curated journalism: A field theory approach to journalistic production by environmental non-governmental organizations. *Journalism*, 22(2), 501–518.
57. Directive 2003/4/EC of 28 January 2003 on public access to environmental information and repealing Council Directive 90/313/EEC [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32003L0004>
58. Figueroa, E. J. (2020). News organizations, ideology, and work routines: A multi-level analysis of environmental journalists. *Journalism*, 21(10), 1486–1501.
59. Gilbert, S., White, P. B., & Tallman, K. (2021). Information seeking behaviors of environmental journalists. *Journal of Librarianship and Information Science*.
60. Jamie Matthews & Einar Thorsen (eds), *Media, journalism and disaster communities*. Palgrave Macmillan; Springer: Cham, 2020; 262 pp.
61. Kristina Janét, Othello Richards & Asheley R. Landrum (2020) *Headline Format Influences Evaluation of, but Not Engagement with, Environmental News*, *Journalism Practice*, 16:1, 35-55.
62. Sachsman, D.B., & Valenti, J.M. (Eds.). (2020). *Routledge Handbook of Environmental Journalism* (1st ed.). Routledge.
63. Sofie Verkest (2021) *Reflexivity and Negotiation in Collaborative Journalism on air Quality*, *Journalism Studies*, 22:11, 1525-1545.
64. Terracina-Hartman, C. (2019). *Love Your Mother: How One News Magazine Defined and Refined Environmental Journalism*. *Journal of Magazine Media*. 19 (1), 44-74.
65. Медіаплатформа «Екополітика» (<https://ecopolitic.com.ua/ua/>),
66. Центр екологічних ініціатив «Екодія» (<https://ecoaction.org.ua/>),
67. «GreenPost» (<https://greenpost.ua/>),
68. «Екологія промислового краю» (<https://ecoindustry.pro/>),
69. «Хмарочос» (<https://hmarochos.kiev.ua/>),
70. National Centers for Environmental Information (<https://www.ncei.noaa.gov/>),
71. «ЕкоСистема» (<https://eco.gov.ua/>).
72. Ресурсно-аналітичний центр "Суспільство і довкілля" <https://www.rac.org.ua/>
73. Медіа, що пишуть (і) про екотемі: чому це важливо <https://www.thelede.media/istorii/2020/07/31/1974/>